

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่องสิทธิและหน้าที่ของภริยาตามกฎหมายอิสลาม ศึกษากรณีการปฏิบัติในจังหวัดปัตตานีครั้งนี้ได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เป็นคู่สมรสและสัมภาษณ์เจาะลึกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เกี่ยวข้องกับการใช้กฎหมายอิสลามว่าด้วยครอบครัวและมรดก และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้นำมุสลิมในชุมชนเพื่อได้มาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรต่างๆที่เกี่ยวข้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยนำเสนอ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ภริยา สามี และคู่สมรส เกี่ยวกับ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนปีที่สมรส จำนวนบุตร อาชีพ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความยึดมั่นในหลักการอิสลามและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของภริยาตามกฎหมายอิสลามของภริยา สามีและคู่สมรส

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการได้มาจริงซึ่งสิทธิของภริยาตามกฎหมายอิสลาม ได้แก่ การได้รับค่าอุปการะเลี้ยงดู การได้รับการปฏิบัติ การได้รับคำแนะนำสั่งสอนจากสามี และ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมนอกครัวเรือน

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของภริยาตามกฎหมายอิสลาม ได้แก่ การเชื่อฟังและปรนนิบัติสามี การดูแลรักษาทรัพย์สินของสามี และการดูแลอบรมบุตร

ตอนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็น ภริยา

ตอนที่ 6 ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างระดับความยึดมั่นในหลักการอิสลามและระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของภริยาตามกฎหมายอิสลามของคู่สมรสกับการได้รับจริงซึ่งสิทธิและการปฏิบัติหน้าที่ของภริยาตามกฎหมายอิสลาม

ตอนที่ 8 ข้อมูลทั่วไปและความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้นำมุสลิมในชุมชน

ตอนที่ 7 ข้อมูลทั่วไปและความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เกี่ยวข้องกับการใช้กฎหมายอิสลามว่าด้วยครอบครัวและมรดก

สำหรับช่วงคะแนนเฉลี่ยและการประเมินระดับของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้วิจัย กำหนดเกณฑ์โดยแยกตัวแปรต่างๆดังนี้

1. ความเชื่อมั่นในหลักการอิสลามและความเข้มงวดในการดูแลทรัพย์สินของสามีใช้เกณฑ์

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	ประเมินระดับ
0.00 -1.99	น้อยมาก
2.00 -2.99	น้อย
3.00 -3.99	ปานกลาง
4.00 -4.49	มาก
4.50 -5.00	มากที่สุด

2. การได้รับคำอุปการะเลี้ยงดู การได้รับคำแนะนำสั่งสอน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมนอกครัวเรือน การหิบนจวดยเอาทรัพย์สินของสามีที่ไม่ใช่คำอุปการะเลี้ยงดูโดยไม่ได้รับอนุญาต การเชื่อฟังและปรนนิบัติสามี และการดูแลอบรมบุตร ใช้เกณฑ์

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	ประเมินระดับ
0.00 -1.99	ไม่เคยเลย
2.00 -2.99	นานๆครั้ง
3.00 -3.99	บ่อย
4.00 -4.49	บ่อยมาก
4.50 -5.00	เป็นประจำ

3. การได้รับการปฏิบัติจากสามีใช้เกณฑ์

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	ประเมินระดับ
0.00 -1.99	ไม่มีเลย
2.00 -2.99	น้อยมาก
3.00 -3.99	น้อย
4.00 -4.49	ปานกลาง
4.50 -5.00	ดีมาก

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1.1 อายุภริยา สามีและคู่สมรส

ช่วงอายุ	ภริยา		สามี		คู่สมรส	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
20 -30 ปี	14	20.00	2	2.86	16	11.43
31 – 40 ปี	32	45.71	21	30.00	53	37.86
41 – 50 ปี	14	20.00	26	37.14	40	28.57
51 ปีขึ้นไป	10	14.29	21	30.00	31	22.14
รวม	70	100	70	100	140	100

จากตารางที่ 1.1 แสดงให้เห็นว่า ช่วงอายุของคู่สมรส 31 – 40 ปีมีมากที่สุด จำนวน 53 คนร้อยละ 37.86 รองลงมาช่วงอายุ 41 – 50 ปีจำนวน 40 คนร้อยละ 28.57 ช่วงอายุ 20 – 30 ปี น้อยที่สุด คือจำนวน 16 คนร้อยละ 11.43 รองลงมาคือช่วงอายุ 51 ปี ขึ้นไปจำนวน 31 คนร้อยละ 22.14 ตามลำดับ

ตารางที่ 1.2 ระดับการศึกษาของภริยา สามี และคู่สมรส

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษาของภริยา		
ต่ำกว่าชานะวิษะส์	36	51.43
ชานะวิษะส์	18	25.71
ปริญญาตรี	1	1.43
สูงกว่าปริญญาตรี	-	-
ไม่ได้เรียนชั้นใดเลย	15	21.43
รวม	70	100.00

ตารางที่ 1.2 (ต่อ)

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษาสามัญของภริยา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	49	70.00
ปริญญาตรี	4	5.71
สูงกว่าปริญญาตรี	-	-
ไม่ได้เรียนเลย	17	24.29
รวม	70	100.00
ระดับการศึกษาศาสนาของสามี		
ต่ำกว่าขานะวีสซ์	34	48.57
ขานะวีสซ์	19	27.14
ปริญญาตรี	2	2.86
สูงกว่าปริญญาตรี	1	1.43
ไม่ได้เรียนชั้นใดเลย	14	20.00
รวม	70	100.00
ระดับการศึกษามัธยมของสามี		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	54	77.14
ปริญญาตรี	4	5.71
สูงกว่าปริญญาตรี	1	1.43
ไม่ได้เรียนเลย	11	15.72
รวม	70	100.00

ตารางที่ 1.2 (ต่อ)

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษาศาสนาของคู่สมรส		
ต่ำกว่าขานะวียะธ	70	50.00
ขานะวียะธ	37	26.43
ปริญญาตรี	3	2.14
สูงกว่าปริญญาตรี	1	0.71
ไม่ได้เรียนชั้นใดเลย	29	20.72
รวม	140	100.00
ระดับการศึกษาศาสนาสามัญของคู่สมรส		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	103	73.57
ปริญญาตรี	8	5.71
สูงกว่าปริญญาตรี	1	0.71
ไม่ได้เรียนเลย	28	20.00
รวม	140	100.00

จากตารางที่ 1.2 แสดงให้เห็นว่า คู่สมรสส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาศาสนาคต่ำกว่าระดับขานะวียะธจำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาระดับขานะวียะธจำนวน 37 คนคิดเป็นร้อยละ 26.43 ไม่ได้เรียนชั้นใดเลยจำนวน 29 คนคิดเป็นร้อยละ 20.72 ระดับปริญญาตรีจำนวน 3 คนคิดเป็นร้อยละ 2.14 ระดับสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 1 คนคิดเป็นร้อยละ 0.71 ตามลำดับ คู่สมรสส่วนใหญ่มีการศึกษาศาสนาสามัญอยู่ในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีจำนวน 103 คนคิดเป็นร้อยละ 73.57 รองลงมาคือไม่ได้เรียนชั้นใดเลยจำนวน 28 คนคิดเป็นร้อยละ 20.00 ระดับปริญญาตรีจำนวน 8 คนคิดเป็นร้อยละ 5.71 ระดับสูงกว่าปริญญาตรีจำนวน 1 คนคิดเป็นร้อยละ 0.71 ตามลำดับ

ตารางที่ 1.3 อายุการสมรสของคู่สมรส

	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
อายุการสมรส	20.2929	9.8751

จากตารางที่ 1.4 แสดงให้เห็นว่าอายุการสมรสของคู่สมรรมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 20.2929 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.8751 เฉลี่ยอยู่ที่ 20 ปี

ตารางที่ 1.4 จำนวนบุตรของคู่สมรส

	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
จำนวนบุตร	4.4643	1.8247

จากตารางที่ 1.4 แสดงให้เห็นว่าจำนวนบุตรของคู่สมรรมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.4643 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.8247 แสดงว่าคู่สมรรมีบุตรเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 4 คน

ตารางที่ 1.5 อาชีพของภริยา สามี และคู่สมรส

อาชีพของภริยา สามี และคู่สมรส	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพของภริยา		
รับราชการ	2	2.9
เกษตรกร	24	34.3
รับจ้าง	17	24.3
ค้าขาย	12	17.1
แม่บ้าน	15	21.4
รวม	70	100.0

ตารางที่ 1.5 (ต่อ)

อาชีพของภริยา สามี และคู่สมรส	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพของสามี		
รับราชการ	5	7.1
เกษตรกร	30	42.9
รับจ้าง	27	38.6
ค้าขาย	8	11.4
รวม	70	100.0
อาชีพของคู่สมรส		
รับราชการ	7	5.0
เกษตรกร	54	38.6
รับจ้าง	44	31.4
ค้าขาย	20	14.3
แม่บ้าน	15	10.7
รวม	140	100.0

จากตารางที่ 1.6 แสดงให้เห็นว่า คู่สมรสส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 38.6 รองลงมาคืออาชีพรับจ้างจำนวน 44 คนคิดเป็นร้อยละ 31.4 ค้าขายจำนวน 20 คนคิดเป็นร้อยละ 14.3 เป็นแม่บ้านจำนวน 15 คนคิดเป็นร้อยละ 10.7 และรับราชการจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 ตามลำดับ

ตอนที่ 2

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับความยึดมั่นเป็นหลักการอิสลามของผู้สมัคร

ตารางที่ 2.1 ความยึดมั่นในหลักการอิสลามของกริยา สามิ และคู่สมัคร

การปฏิบัติที่เกิดจากการยึดมั่น	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ความยึดมั่นของกริยา		
ความเข้มงวดในการละหมาดครบ 5 เวลา	4.5428	.6954
ความเข้มงวดในการถือศีลอดเราะมาฎอน	4.7571	.4944
การปฏิบัติหน้าที่ต่อครอบครัวอย่างสมบูรณ์	4.2285	.9252
การมีความสุขในการปฏิบัติหน้าที่		
ต่อครอบครัวตามกฎหมายอิสลาม	4.5428	.7646
ตอนปฏิบัติศาสนกิจมีความคาดหวังได้รับ		
ผลตอบแทนในโลกหน้า	4.7428	.4719
ความยึดมั่นของสามิ		
ความเข้มงวดในการละหมาดครบ 5 เวลา	4.4	.7875
ความเข้มงวดในการถือศีลอดเราะมาฎอน	4.7428	.5017
การปฏิบัติหน้าที่ต่อครอบครัวอย่างสมบูรณ์	4.0428	.7882
การมีความสุขในการปฏิบัติหน้าที่		
ต่อครอบครัวตามกฎหมายอิสลาม	4.4	.8235
ตอนปฏิบัติศาสนกิจมีความคาดหวังได้รับ		
ผลตอบแทนในโลกหน้า	4.7142	.5422

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

การปฏิบัติที่เกิดจากการขีดมัน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ความยึดมันของผู้สมรส		
ความเข้มงวดในการละหมาดครบ 5 เวลา	4.4286	.9302
ความเข้มงวดในการถือศีลอดเราะมาฎอน	4.7286	.6662
การปฏิบัติหน้าที่ต่อครอบครัวอย่างสมบูรณ์	3.9929	.9252
การมีความสุขในการปฏิบัติหน้าที่		
ต่อครอบครัวตามกฎหมายอิสลาม	4.3714	.9471.
ตอนปฏิบัติศาสนกิจมีความคาดหวังได้รับ		
ผลตอบแทนในโลกหน้า	4.6857	.6795

จากตารางที่ 2.1 แสดงให้เห็นว่าผู้สมรสมีความเข้มงวดในการละหมาดครบ 5 เวลา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.4286 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .9302 อยู่ในระดับที่มาก มีความเข้มงวดในการถือศีลอดเดือนเราะมาฎอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.7286 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .6662 อยู่ในระดับที่มากที่สุด มีการปฏิบัติหน้าที่ต่อครอบครัวอย่างสมบูรณ์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.9929 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .9252 อยู่ในระดับที่ปานกลาง มีความสุขเมื่อได้ปฏิบัติหน้าที่ต่อครอบครัวตามกฎหมายอิสลามมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.3714 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .9471 อยู่ในระดับที่มากมีความคาดหวังที่จะได้รับผลตอบแทนในโลกหน้าตอนปฏิบัติศาสนกิจมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.6857 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .6795 อยู่ในระดับที่มากที่สุด

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของคู่สมรสเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของภริยาตาม
กฎหมายอิสลาม

ตารางที่ 2.2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของภริยาตามกฎหมายอิสลามของคู่สมรส

ความรู้ความเข้าใจ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ความรู้ความเข้าใจของภริยา		
รู้และเข้าใจสิทธิต่างๆที่พึงได้รับจากคู่ครอง	3.9714	.8967
รู้และเข้าใจหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติต่อคู่ครอง	4.0857	.7938
รู้และเข้าใจว่าการจะได้รับสิทธิจากคู่ครอง ต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อคู่ครองด้วย	4.0857	.8804
ความรู้ความเข้าใจของสามี		
รู้และเข้าใจสิทธิต่างๆที่พึงได้รับจากคู่ครอง	4.2571	.7553
รู้และเข้าใจหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติต่อคู่ครอง	3.7	.7866
รู้และเข้าใจว่าการจะได้รับสิทธิจากคู่ครอง ต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อคู่ครองด้วย	3.4420	.8786
ความรู้ความเข้าใจของคู่สมรส		
รู้และเข้าใจสิทธิต่างๆที่พึงได้รับจากคู่ครอง	2.8143	1.3760
รู้และเข้าใจหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติต่อคู่ครอง	3.2071	1.2203
รู้และเข้าใจว่าการจะได้รับสิทธิจากคู่ครอง ต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อคู่ครองด้วย	3.2857	1.1831

จากตารางที่ 2.2 แสดงให้เห็นว่า คู่สมรสมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิต่างๆที่พึงได้รับจากคู่ครองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.8143 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.3760 อยู่ในระดับที่น้อย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติต่อคู่ครองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.2071 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.2203 อยู่ในระดับที่ปานกลาง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการที่จะได้รับสิทธิจากคู่ครองต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อคู่ครองด้วยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.2857 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.1831 อยู่ในระดับที่ปานกลาง

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการได้มาจริงซึ่งสิทธิของภริยาตามกฎหมายอิสลาม

ตารางที่ 3.1.1 การได้รับค่าอุปการะเลี้ยงดูจากสามีตามกฎหมายอิสลาม

ลักษณะการได้รับค่าอุปการะเลี้ยงดู	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
การได้รับค่าอุปการะเลี้ยงดูประเภทอาหารการกิน		
จากสามีอย่างครบถ้วนสมบูรณ์	4.2143	1.0200
การได้รับค่าอุปการะเลี้ยงดูประเภทเสื้อผ้าและ เครื่องใช้ต่างๆอย่างเพียงพอ	3.3286	1.3046

จากตารางที่ 3.1.1 แสดงให้เห็นว่าภริยาได้รับค่าอุปการะเลี้ยงดูประเภทอาหารการกินมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.2143 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.0200 อยู่ในระดับที่น้อยมาก ประเภทเสื้อผ้าและเครื่องใช้ต่างๆมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.3286 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.3046 อยู่ในระดับที่น้อย

ตารางที่ 3.1.2 ที่อยู่อาศัย

ลักษณะบ้าน	จำนวน	ร้อยละ
บ้านของตนเองและสามี	42	60.0
บ้านเช่า	2	2.9
บ้านบิดามารดาของตนเอง	11	15.7
บ้านบิดามารดาของสามี	8	11.4
บ้านของสามี	5	7.1
อื่นๆ	2	2.9
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 3.1.2 แสดงให้เห็นว่าภริยาส่วนใหญ่อาศัยอยู่บ้านของตนเองและสามีจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 60.0 รองลงมาคือบ้านของบิดามารดาของตนเองจำนวน 11 คนคิดเป็นร้อยละ 15.7 บ้านบิดามารดาของสามีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 บ้านของสามีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1 บ้านเช่าจำนวน 2 คนคิดเป็นร้อยละ 2.9 และอื่นๆจำนวน 2 คนคิดเป็นร้อยละ 2.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 3.2 การได้รับการปฏิบัติจากสามี

การปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
การชู้ฉ้อประจำวัน	4.1857	.7282
การเอาใจใส่ต่อสิทธิต่างๆ	4.1571	.8100
การให้กำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่	4.1714	.9776

จากตารางที่ 3.2 แสดงให้เห็นว่าภริยาได้รับการปฏิบัติจากสามีด้านการชู้ฉ้อประจำวัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.1857 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .7282 อยู่ในระดับที่มาก ด้านการเอาใจใส่ต่อสิทธิต่างๆของภริยามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.1571 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ.8100 อยู่ในระดับที่มาก ด้านการให้กำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.1714 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .9776 อยู่ในระดับที่มาก

ตารางที่ 3.3 การได้รับความแนะนำสั่งสอนจากผู้เป็นสามี

คำแนะนำสั่งสอน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
เรื่องหลักการศึกษาและการปฏิบัติ		
ศาสนกิจที่จำเป็น	3.6143	1.2193
สิ่งที่ไม่อนุมัติและต้องห้ามในศาสนาอิสลาม	3.8429	1.1627
เรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและหน้าที่ของภริยา	3.5429	1.2240

จากตารางที่ 3.3 แสดงให้เห็นว่าภริยาได้รับความแนะนำสั่งสอนจากสามี เรื่องหลักศรัทธา และการปฏิบัติศาสนกิจที่จำเป็นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ3.6143 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ1.2193 อยู่ในระดับที่น้อย สิ่งที่ไม่อนุมัติและต้องห้ามในศาสนาอิสลามมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ3.8429 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ1.1627 อยู่ในระดับที่น้อย เรื่องที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและหน้าที่ของภริยามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ3.5429 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน1.2240 อยู่ในระดับที่น้อย

ตารางที่ 3.4 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมนอกครัวเรือน

ลักษณะของการมีส่วนร่วม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
เข้าร่วมงานเลี้ยงต่างๆ	3.0000	1.0901
เข้าร่วมงานพบปะมุสลิมะฮ์	3.0429	1.0826
ไปเยี่ยมเยือนผู้ป่วย	3.6143	1.0257
เข้าร่วมงานศพ	3.4714	1.1257

จากตารางที่ 3.4 แสดงให้เห็นว่ากริยาเข้าร่วมงานเลี้ยงต่างๆมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.0000 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.0901 แสดงว่า อยู่ในระดับที่น้อย เข้าร่วมงานพบปะมุสลิมะฮ์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.0429 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.0826 อยู่ในระดับที่น้อย ไปเยี่ยมเยือนผู้ป่วยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.6143 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.0257 อยู่ในระดับที่น้อย เข้าร่วมงานศพมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.4714 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.1257 อยู่ในระดับที่น้อย

ตอนที่ 4 ข้อมูลการปฏิบัติจริงเกี่ยวกับหน้าที่ของภริยาตามกฎหมายอิสลาม

ตารางที่ 4.1 การเชื่อฟังและปรนนิบัติสามี

ลักษณะการเชื่อฟังและปรนนิบัติ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำของสามี	4.2286	.8875
ไม่ปฏิเสธเมื่อสามีขอร่วมประเวณี	3.7000	1.1838
ไม่ออกจากบ้านโดยปริยาย	3.6714	1.2005
ไม่ได้เถียงสามีโดยปราศจากเหตุผล	3.5571	1.2925
จัดเตรียมอาหารการกินให้แก่สามี	4.7429	.6954
ซัก รีด เสื้อผ้า ซักรองเท้าของสามี	4.1286	1.0891

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่าภริยาปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำของสามีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.2286 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .8875 อยู่ในระดับที่น้อยมาก ไม่ปฏิเสธเมื่อสามีขอร่วมประเวณีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.7000 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.1838 อยู่ในระดับที่น้อย ไม่ออกจากบ้านโดยปริยายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.6714 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.2005 อยู่ในระดับที่น้อย ไม่ได้เถียงสามีโดยปราศจากเหตุผลมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.5571 และค่าเบี่ยงเบน

มาตรฐานเท่ากับ 1.2925 อยู่ในระดับที่น้อย จัดเตรียมอาหารการกินของสามีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.7429 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ.6954 อยู่ในระดับเป็นประจำ ซัก รีด เสื้อผ้าซักของเท้าของสามีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ4.1286 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ1.0891 อยู่ในระดับที่น้อยมาก

ตารางที่ 4.2.1 การเก็บทรัพย์สินของสามี

สถานที่เก็บ	จำนวน	ร้อยละ
บ้าน	57	81.4
ธนาคาร	8	11.4
อื่นๆ	5	7.2
รวม	70	100.00

จากตารางที่ 4.2.1 แสดงว่าภริยาส่วนใหญ่เก็บรักษาทรัพย์สินของสามีไว้ที่บ้านจำนวน 57 คนคิดเป็นร้อยละ 81.4 รองลงมา คือเก็บไว้ที่ธนาคารจำนวน 8 คนคิดเป็นร้อยละ 11.4 และอื่นๆ จำนวน 5 คนคิดเป็นร้อยละ 7.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2.2 ความเข้มงวดในการดูแลรักษาทรัพย์สินของสามี

ระดับ	จำนวน	ร้อยละ
มากที่สุด	22	31.4
มาก	32	45.7
ปานกลาง	9	12.9
น้อย	3	4.3
น้อยที่สุด	4	5.7
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 4.2.2 แสดงให้เห็นว่าภริยาส่วนใหญ่มีความเข้มงวดในการดูแลทรัพย์สินของสามีอยู่ในระดับที่มากที่สุดจำนวน 32 คนคิดเป็นร้อยละ 45.7 รองลงมาคืออยู่ในระดับที่มากที่สุด จำนวน 22 คนคิดเป็นร้อยละ 31.4 อยู่ในระดับที่ปานกลางจำนวน 9 คนคิดเป็นร้อยละ 12.9 อยู่ในระดับที่น้อยที่สุดจำนวน 4 คิดเป็นร้อยละ 5.7 และอยู่ในระดับที่น้อยจำนวน 3 คนคิดเป็นร้อยละ 4.3 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2.3 การหิบนวดเอาทรัพย์สินของสามีที่ไม่ใช่ค่าอุปการะเลี้ยงดูโดยไม่ได้รับอนุญาต

ระดับ	จำนวน	ร้อยละ
เป็นประจำ	2	2.9
บ่อยมาก	1	1.4
บ่อย	4	5.8
นานๆ ครั้ง	16	23.2
ไม่เคยเลย	47	68.1
รวม	70	100.0

จากตารางที่ 4.2.3 แสดงว่าภริยาส่วนใหญ่ไม่เคยหิบนวดเอาทรัพย์สินของสามีที่ไม่ใช่ค่าอุปการะเลี้ยงดูโดยไม่ได้รับอนุญาตอยู่ในระดับไม่เคยเลยคิดเป็นร้อยละ 68.1 รองลงมาอยู่ในระดับนานๆ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 23.2 อยู่ในระดับบ่อยคิดเป็นร้อยละ 5.8 อยู่ในระดับเป็นประจำคิดเป็นร้อยละ 2.9 และอยู่ในระดับบ่อยมากคิดเป็นร้อยละ 1.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3.1 การเลี้ยงดูบุตร

การเลี้ยงดูบุตร	จำนวน	ร้อยละ
ด้วยตนเอง	66	94.3
ให้ผู้อื่นเลี้ยงดู	4	5.7
รวม	70	100

จากตารางที่ 4.3.1 แสดงให้เห็นว่าภริยาส่วนใหญ่เลี้ยงดูบุตรด้วยตนเองจำนวน 66 คนคิดเป็นร้อยละ 94.3 รองลงมาคือให้ผู้อื่นเลี้ยงดูจำนวน 4 คนคิดเป็นร้อยละ 5.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3.2 การปฏิบัติหน้าที่ของภริยาในการดูแลอบรมบุตร

การดูแลอบรมบุตร	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
นำบุตรไปพบหมอเมื่อขามเจ็บป่วย	4.1429	1.1457
สอนอัลกุรอานบุตรที่บ้าน	3.7429	1.2474
ติดตามการเรียนของบุตร	4.0286	1.0491
ตั้งสอนและแนะนำบุตรให้ปฏิบัติ		
ศาสนกิจประจำวัน	4.2571	1.0589
อบรมบุตรให้มีระเบียบวินัยและ		
มารยาทที่พึงงามในชีวิตประจำวัน	4.1429	1.0800
ตักเตือนบุตรเมื่อมีความประพฤติที่ไม่ดี	4.3429	1.0886

จากตารางที่ 4.3.2 แสดงให้เห็นว่าภริยานำบุตรที่เจ็บป่วยไปพบแพทย์มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.1429 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.1457 อยู่ในระดับที่น้อยมาก สอนอัลกุรอานบุตรที่บ้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.7429 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.2474 อยู่ในระดับที่น้อย คัดตามการเรียนของบุตรมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.0286 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.0491 อยู่ในระดับที่น้อยมาก ตั้งสอนและแนะนำบุตรให้ปฏิบัติศาสนกิจประจำวันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.2571 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.0589 อยู่ในระดับที่น้อยมาก อบรมบุตรให้มีระเบียบวินัยและมารยาทที่พึงงามในชีวิตประจำวันมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.1429 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.0800 อยู่ในระดับที่น้อยมาก ตักเตือนบุตรเมื่อมีความประพฤติที่ไม่ดีมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.3429 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.0886 อยู่ในระดับที่น้อยมาก

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นภริยา

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เป็นภริยาเกี่ยวกับการปฏิบัติในสิทธิและหน้าที่ของภริยาคามกุฎหมายอิสลาม ในจังหวัดปัตตานีโดยใช้คำถามปลายเปิด กลุ่มตัวอย่างได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะดังนี้

5.1 ด้านความคิดเห็น

ภริยาส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่า

1. ครอบครัวในชุมชนจังหวัดปัตตานีมีการปฏิบัติเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของภริยาคามกุฎหมายอิสลามแต่อยู่ในระดับปานกลาง
2. สังคมมุสลิมจะคงอยู่อย่างสงบสุขได้ขึ้นอยู่กับความสงบสุขของสถาบันครอบครัว ซึ่งเป็นหน่วยสำคัญของประเทศและครอบครัวจะสงบสุขขึ้นอยู่กับ การปฏิบัติเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของสามีภริยาคามกุฎหมายอิสลามอย่างมากที่สุด
3. การปฏิบัติเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของภริยาจะเป็นไปตามบทบัญญัติกฎหมายอิสลามสิ่งแรกที่คู่สมรสจำเป็นต้องปฏิบัติ คือ การเรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของตนอย่างลึกซึ้ง
4. สิ่งที่มีักจะเป็นสาเหตุของการหย่าร้างระหว่างสามีภริยาส่วนมากมาจากการไม่เข้าใจซึ่งกันและกันในการดำเนินชีวิตคู่
5. คู่สมรสจำนวนไม่น้อยที่ดำเนินชีวิตคู่ตามประเพณีปฏิบัติในชุมชนที่ไม่ถูกต้องตามหลักกฎหมายอิสลาม เช่น สามีไม่ยอมให้ภริยาแต่งตัวตามหลักศาสนาอิสลาม ภริยาออกทำงานนอกบ้านโดยไม่จำเป็น ทำให้เกิดความบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ในครอบครัวและทำให้ชีวิตคู่ไม่มีความสุข
6. เห็นด้วยกับบทบัญญัติของกฎหมายอิสลามที่ให้สิทธิแก่ผู้ชายมีภริยามากกว่าหนึ่ง แต่ต้องทำเนืองถึงหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติต่อภริยาอย่างเป็นธรรม และเอาใจใส่ดูแลบุตรอย่างทั่วถึง และเป็นไปอย่างอบอุ่นไม่สร้างความสะดวกหรือให้แก่ครอบครัวเพื่อจะได้เป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นไปตามที่ท่านรศูดอลอฮฺ (ที่ออลถลอลฮฺฮุอะฮ์อิอะฮ์ลลัม) ได้ปฏิบัติไว้ในครอบครัวของท่าน

5.2 ข้อเสนอแนะ

1. คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดปัตตานี หรือ ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการสมรสควรให้คำแนะนำแก่คู่สมรสเกี่ยวกับบทบัญญัติกฎหมายอิสลามว่าด้วยครอบครัวที่จำเป็นต้องรู้ในชีวิตคู่ก่อนมีการสมรสเพื่อจะได้นำไปปฏิบัติตามอย่างถูกต้อง
2. ควรให้หน่วยงานรับผิดชอบมีบทบาทในการเสริมสร้างครอบครัวมุสลิมที่มั่นคงและยั่งยืนด้วยการนำกฎหมายอิสลามว่าด้วยครอบครัวมาให้ความรู้แก่ทุกครอบครัว
3. ตามีภริยาจำเป็นต้องรู้จักนิสัยใจคอของแต่ละฝ่ายเพื่อจะได้เข้าใจและปฏิบัติอย่างดี
4. คู่สมรสต้องปฏิบัติหน้าที่ในชีวิตประจำวันในครอบครัวตามบทบัญญัติกฎหมายอิสลาม โดยเฉพาะภริยาต้องรู้จักบทบาทของตนในครอบครัวอย่างแท้จริงและปฏิบัติตามความต้องการของอัลกุรอานและฮัศสุนนะฮ์ เนื่องจากอิสลามได้มอบภาระหน้าที่อันสำคัญนี้แก่ภริยาอย่างสมเกียรติเพื่อจะได้รับความโปรดปรานจากอัลลอฮ์

ตอนที่ 6 ข้อมูลทั่วไปและประเด็นการสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เกี่ยวข้องกับการใช้กฎหมายอิสลามว่าด้วยครอบครัวและมรดก

6.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้กฎหมายอิสลามว่าด้วยครอบครัวและมรดกในจังหวัดปัตตานี

ความเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้กฎหมายอิสลามว่าด้วยครอบครัวและมรดกที่ได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึกจำนวน 2 คน ประกอบด้วย

1. คณะบดียุติธรรมประจำศาลจังหวัดปัตตานีจำนวน 1 คน มีสถานภาพสมรสมีอายุ 40 ปี อาชีพรับราชการ มีการศึกษาศาสนาระดับปริญญาตรีสาขาวิชากฎหมายอิสลาม
2. ผู้ทำหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยปัญหาของชุมชนมุสลิมตามข้อกำหนดอิสลามว่าด้วยครอบครัวและมรดกจำนวน 1 คน มีตำแหน่งเป็นคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดปัตตานี มีสถานภาพสมรส มีอายุ 45 ปี มีการศึกษาศาสนาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาฮุกูตุดดีน

6.2. ประเด็นการสัมภาษณ์และความเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้กฎหมาย
 อิตลามว่าด้วยครอบครัวและมรดกมีดังนี้

	ประเด็นการสัมภาษณ์	ความเห็นของกลุ่มตัวอย่าง
1	ภาพรวมของการใช้กฎหมาย อิตลามเกี่ยวกับสิทธิและ หน้าที่ของภริยาในชุมชน	โดยทั่วไปชุมชนมีการใช้กฎหมายอิตลามใน ครอบครัวในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากชุมชนขาด ความรู้ความเข้าใจในกฎหมายอิตลามว่าด้วยครอบครัว และมรดกประกอบกับประเพณีปฏิบัติและสิ่งแวดล้อม ต่างๆที่ทำให้เกิดการบกพร่องในการปฏิบัติตามกฎหมาย อิตลามที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและหน้าที่ของภริยา
2	ภริยามีการปฏิบัติหน้าที่เชื่อ ฟังและปรนนิบัติสามี อย่างไร และมากน้อยเพียงใด	ภริยาเชื่อฟังและปรนนิบัติสามีในระดับปานกลาง และส่วนใหญ่มีการปฏิบัติในลักษณะการให้บริการรับใช้ สามี เช่น การเตรียมอาหาร ซักผ้า สูงกว่าในลักษณะอื่นๆ สาเหตุคือ <ol style="list-style-type: none"> 1. เห็นว่าการปรนนิบัติสามีเป็นที่นิยมปฏิบัติกัน เหมือนเป็นหน้าที่ตามธรรมชาติ หรือเป็นหน้าที่หลัก ของภริยา 2. ภริยาบางรายไม่มีเวลาพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ ปรนนิบัติสามีอย่างสมบูรณ์ เนื่องจากต้องใช้เวลาส่วน ใหญ่ทำงานนอกบ้านเพื่อหารายได้ให้แก่ครอบครัว

3	<p>ภริยาได้รับค่าอุปการะเลี้ยงดูจากสามีอย่างไร และมากน้อยเพียงใด</p>	<p>ตามปกติภริยาส่วนใหญ่ได้รับค่าอุปการะเลี้ยงดูจากสามีเป็นรายวันด้วยปริมาณปานกลาง ภริยาต้องใช้จ่ายอย่างประหยัดตามความจำเป็น คู่สมรสบางคู่ช่วยกันหารายได้โดยนำรายได้ส่วนนี้มาเป็นค่าอุปการะเลี้ยงดูสำหรับภริยาและบุตรและมีส่วนน้อยมากที่ภริยาจะได้รับค่าอุปการะเลี้ยงดูจากสามีเป็นรายเดือน ส่วนใหญ่ภริยาที่ทำงานเป็นข้าราชการใช้เงินเดือนของตนเองและนำเงินเดือน หรือ รายได้ของสามีเก็บไว้เป็นเงินออม หรือนำมาใช้จ่ายเพื่อความสะดวกต่างๆ เช่น ซื้อรถจักรยานยนต์หรือรถยนต์หรือหากมีเหลือมากอาจซื้อที่ดินเพื่อธุรกิจ</p>
4	<p>ทำไมภริยาส่วนใหญ่ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน</p>	<p>ภริยาส่วนใหญ่ในชุมชนจังหวัดปัตตานีออกไปทำงานนอกบ้านด้วยสาเหตุหลายประการ เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ค่าใช้จ่ายในครอบครัวไม่เพียงพอ 2. เพื่อหารายได้เสริมให้แก่ครอบครัว 3. ตามประเพณีที่นิยมปฏิบัติกันในสังคม 4. ไม่รู้จักหน้าที่ของตนเองในครอบครัว

5	ภริยาได้รับคำแนะนำตั้งสอนจากสามี หรือไม่ อย่างไร	ภริยาได้รับการตั้งสอนและคำแนะนำจากสามีน้อย มีภริยาจำนวนมากที่ไม่เคยได้รับคำตั้งสอนและคำแนะนำที่จำเป็นด้านศาสนาจากสามีเลย โดยเฉพาะเกี่ยวกับหลักการศรัทธาและการประกอบศาสนกิจประจำวัน ทั้งนี้เนื่องจากสามีบางรายไม่มีความรู้ความเข้าใจหลักการศาสนาและไม่ได้จบการศึกษาในสายศาสนาในระดับใดเลยก็มี ภริยาบางรายมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องศาสนา มากกว่าสามีเนื่องจากการศึกษาด้านศาสนาจากสถาบันการศึกษามุสลิมในระดับสูง กลุ่มตัวอย่างรายงานจากการสังเกตว่า สามีบางรายไม่ได้แนะนำหรือพหุภริยาเข้าร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ หรือ การบรรยายด้านศาสนาเลย มีคู่สมรสบางคู่ที่ติดตามการบรรยายด้านศาสนาผ่านวิทยุกระจายเสียงบ้างในบางรายการ
6	ในครอบครัวมุสลิมมีการดูแลรักษาทรัพย์สินอย่างไร	ตามปกติสามีภริยาช่วยกันดูแล แต่มีสามีบางรายมอบให้ภริยาช่วยดูแลทรัพย์สิน
7	ภริยามีส่วนร่วมในงานต่างๆ นอกครัวเรือนที่มีลักษณะการเชื่อมความสัมพันธ์ทางสังคมอย่างไร	ภริยาส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่มีลักษณะการเชื่อมความสัมพันธ์ทางสังคม บางรายจะเข้าร่วมในกิจกรรมตั้งแต่มีการเตรียมงานถ้าเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับงานเลี้ยงหรืองานการกุศลส่วนงานพบปะระหว่างมุสลิมะฮ์ด้วยกัน เช่น พบปะกลุ่มแม่บ้าน งานเกี่ยวกับสุขภาพ หรือ งานเชิงวิชาการ เมื่อถูกเชิญส่วนใหญ่มักจะเข้าร่วมด้วยนอกจากคิดฐานะสำคัญ หรือมีหน้าที่อื่นที่สำคัญกว่านั้น สำหรับกิจกรรมทางศาสนาที่มีลักษณะการปฏิบัติเป็นกลุ่ม ภริยาส่วนใหญ่เข้าร่วมอย่างดี เช่น การละหมาดละออเราะฮ์ในเดือนเราะมะฎอน การละหมาดวันฮารีรายอ เพราะถือว่าเป็นสิทธิของสตรีที่กฎหมายอิสลามอนุญาตให้ปฏิบัติได้

8	<p>การเลี้ยงดูบุตรในครอบครัว มุสลิมใครเป็นผู้รับผิดชอบ และใครเป็นผู้มีบทบาทมาก ที่สุดในการดูแลอบรมบุตร ระหว่างสามีภริยาและมีวิธีการ ดูแลอย่างไร</p>	<p>ปกติในชุมชนมุสลิมภริยาเป็นผู้รับผิดชอบในการ เลี้ยงดูบุตร และภริยาเป็นผู้มีบทบาทมากที่สุด ส่วน วิธีการดูแลนั้น ปกติจะดูแลการกินการนอน ดูแลในเรื่อง การเรียน ส่วนการดูแลในเรื่องการอบรมสั่งสอนบุตร และติดตามพฤติกรรมของบุตร สามีเป็นผู้รับผิดชอบใน ฐานะเป็นพ่อมากกว่าภริยา</p>
9	<p>สิทธิและหน้าที่ของภริยาใน ด้านใดที่ได้รับการปฏิบัติ ตามกฎหมายอิสลามอยู่ใน ระดับสูง ปานกลาง และต่ำ</p>	<p>กลุ่มตัวอย่างมีทัศนะในเรื่องนี้แตกต่างกันดังนี้ กลุ่มหนึ่งมีทัศนะว่าสิทธิและหน้าที่ของภริยาที่ถูก ปฏิบัติตามกฎหมายอิสลามในระดับสูงได้แก่ การได้รับ ค่าอุปการะเลี้ยงดู การดูแลอบรมบุตร รองลงมาอยู่ใน ระดับปานกลาง ได้แก่ การได้รับการปฏิบัติดี การมีส่วน ร่วมในกิจกรรมทางสังคมนอกครัวเรือน และการดูแล รักษาทรัพย์สินของสามี ส่วนที่ถูกปฏิบัติในระดับต่ำ ได้แก่การได้รับการสั่งสอนจากสามี และการปรนนิบัติผู้ เป็นสามี</p> <p>ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งมีทัศนะว่าสิทธิและหน้าที่ของ ภริยาที่ถูกปฏิบัติตามกฎหมายอิสลามอยู่ในระดับสูง ได้แก่การได้รับค่าอุปการะเลี้ยงดู รองลงมาอยู่ในระดับ ปานกลาง ได้แก่ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม นอกครัวเรือน การปรนนิบัติผู้เป็นสามีและการดูแล อบรมบุตร ส่วนที่ถูกปฏิบัติในระดับต่ำได้แก่การได้รับ การสั่งสอนและแนะนำจากสามี</p>

10	<p>คู่สมรสบางคู่ในชุมชนอยู่อย่างสงบสุขไม่มีปัญหาระหว่างสามีภริยามีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติใช้กฎหมายอิสลามว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ของภริยาในครอบครัวหรือไม่และเกี่ยวข้องมากน้อยเพียงใด</p>	<p>การที่คู่สมรสบางคู่ในชุมชนมุสลิมอยู่อย่างสงบสุขไม่มีปัญหาระหว่างสามีภริยา ยอมรับว่ามีความเกี่ยวข้องกับการใช้กฎหมายอิสลามมาก เนื่องจากกฎหมายอิสลามเป็นวิถีชีวิตที่มาจากอัลลอฮ์ผู้ทรงรอบรู้ความต้องการของมนุษย์ ความต้องการส่วนตัวและครอบครัว ผู้ใดปฏิบัติตามกฎหมายอิสลามย่อมทำให้ผู้นั้นได้รับความสงบสุขในครอบครัวอย่างแน่นอน</p>
11	<p>และคู่สมรสบางครัวเรือนมีการทะเลาะเบาะแว้งกันส่วนมากเกิดจากอะไร และมีทางแก้ไขอย่างไร</p>	<p>กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า การที่คู่สมรสบางคู่มีการทะเลาะเบาะแว้งกันส่วนมากเกิดจากปัญหา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ความไม่เข้าใจซึ่งกันและกัน 2. สามีภริยาไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามบทบัญญัติของกฎหมายอิสลาม <p>การแก้ไขควรให้หน่วยงานที่รับผิดชอบให้ความรู้ความเข้าใจแก่คู่สมรสก่อนแต่งงานด้วยการจัดอบรมเกี่ยวกับกฎหมายอิสลามว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ของสามีและภริยาซึ่งจะสามารถลดปัญหาต่างๆที่อาจเกิดขึ้นในครอบครัวได้</p>
12	<p>การหย่าระหว่างสามีภริยาส่วนมากมักจะเกิดจากสาเหตุอะไร</p>	<p>สาเหตุส่วนใหญ่มาจากการไม่เข้าใจซึ่งกันและกันและไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย</p>

ตอนที่ 7 ข้อมูลทั่วไปและประเด็นการสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้นำมุสลิมในชุมชน

7.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้นำมุสลิมในชุมชน

กลุ่มตัวอย่างผู้นำมุสลิมในชุมชนจำนวน 6 คนประกอบด้วย

1. ผู้นำมุสลิมในชุมชนที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ทางศาสนาให้แก่ชุมชนจำนวน 3 คน มีตำแหน่งเป็นอาจารย์ระดับอุดมศึกษา ทั้งสามคนมีการศึกษาสายศาสนาระดับปริญญาโทด้านกฎหมายอิสลามและทุกคน มีสถานภาพสมรส มีอายุระหว่าง 42 – 53 ปี

2. ผู้นำมุสลิมในชุมชนที่เป็นอิหม่ามมัศยิดในจังหวัดปัตตานีจำนวน 3 คน ทุกคนมีสถานภาพสมรส มีอายุระหว่าง 40 – 53 ปี มีการศึกษาสายศาสนาระดับปริญญาตรี 2 คนและระดับปริญญาโท 1 คน ทุกคนมีการศึกษาสายสามัญระดับมัธยมตอนปลาย

7.2 ประเด็นการสัมภาษณ์มีดังนี้

	ประเด็นการสัมภาษณ์	ความเห็นของกลุ่มตัวอย่าง
1	ภาพรวมของการใช้กฎหมายอิสลามว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ของภริยาในชุมชน	<p>การใช้กฎหมายอิสลามในครอบครัวของชุมชนตามสภาพทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง สหศุมาจากหลายประการ เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. คู่สมรสบางคู่ละเลยและบกพร่องในหน้าที่ที่รับผิดชอบในครอบครัวตามกฎหมายอิสลาม 2. สภาพทั่วไปของชุมชนในด้านเศรษฐกิจและฐานะความยากจนของบางครอบครัวที่ต้องหันมาเอาใจใส่ในเรื่องปากท้องมากกว่าเรื่องการปฏิบัติเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ในครอบครัวตามกฎหมายอิสลาม 3. การยอมรับบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและหน้าที่ของสามีภริยาในครอบครัวตามกฎหมายอิสลามของคู่สมรสบางคู่อยู่ในระดับน้อยมาก

2	<p>ภริยาจะมีการปฏิบัติหน้าที่ ปรนนิบัติสามีอย่างไร และ มากน้อยเพียงใด</p>	<p>การปฏิบัติหน้าที่ที่ปรนนิบัติสามีมีความแตกต่าง ระหว่างคู่สมรส ครอบครัวที่มีความรู้ความเข้าใจ ประกอบกับการมีความเคร่งครัดในการปฏิบัติศาสนกิจ ภริยาจะมีการปรนนิบัติสามีสูง ภริยาบางรายมีการ ปรนนิบัติสามีในระดับปานกลาง โดยสาเหตุมาจากสามี ไม่ปฏิบัติหน้าที่ของตนตามบทบัญญัติกฎหมายอิสลามที่ ได้กำหนดไว้โดยเฉพาะในการจ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูทำ ให้ภริยาต้องค้นหาค่าครองชีพเพื่อเป็นค่าอุปการะ เลี้ยงดูตัวเองและลูกๆ ทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอจะปฏิบัติ หน้าที่ที่ปรนนิบัติสามีตามที่กฎหมายอิสลามบัญญัติไว้ และภริยาบางรายปรนนิบัติสามีในระดับต่ำมากทำให้เกิด ปัญหาในครอบครัวมีการทะเลาะเบาะแว้งระหว่างสามี ภริยา แต่ส่วนใหญ่เห็นว่าโดยสภาพทั่วไปการปรนนิบัติ สามีของภริยามีการปฏิบัติอย่างปกติเป็นไปตามประเพณี นิยมในสังคมโดยไม่ขัดกับบทบัญญัติอิสลาม โดยเฉพาะใน ด้านการบริการรับใช้สามี เช่นการเตรียมอาหารซักเสื้อผ้า ของสามี ทำความสะอาดบ้านเรือน ว่างงานของสามี</p>
3	<p>ภริยาได้รับค่าอุปการะเลี้ยงดู จากสามีอย่างไร และมาก น้อยเพียงใด</p>	<p>จากการสังเกตของกลุ่มตัวอย่าง ภริยาได้รับค่า อุปการะเลี้ยงดูจากสามีหลายวิธีตามสภาพความจำเป็น หรือตามประเพณีปฏิบัติในชุมชน เช่น</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ได้รับเป็นรายวัน หรือ สองสามวันครั้ง 2. ได้รับเป็นรายสัปดาห์ 3. บางรายจะได้รับเป็นรายเดือนแต่เป็นส่วนน้อยมาก <p>คู่สมรสบางคู่ช่วยกันหารายได้ใช้จ่ายในครอบครัว โดยภริยาเป็นผู้ซื้อสิ่งของบริโภคต่างๆที่จำเป็นใน ครัวเรือน ส่วนสามีเป็นผู้ดูแลในด้านการจัดซื้อสิ่งของที่ จำเป็นต้องใช้ค่าใช้จ่ายสูง เช่น ซื้อที่ดินเพื่อปลูกบ้าน ซื้อ</p>

		<p>เครื่องใช้ในบ้าน อุปกรณ์ทำงาน หรือ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ซ็อร์ดจักรยานยนต์ หรือ รถยนต์</p> <p>ค่านับจำนวนค่าอุปการะเลี้ยงดู ภริยาส่วนใหญ่ได้รับค่าอุปการะเลี้ยงดูเพียงพอกับความจำเป็นในครอบครัวในระดับปานกลาง หากไม่นับค่าใช้จ่ายอื่นๆ โดยเฉพาะค่าเล่าเรียนของบุตรและสิ่งจำเป็นอื่นๆของบุตรที่กำลังเรียน บางครอบครัวภริยาได้รับไม่พอ จำเป็นต้องกู้ยืมจากญาติ พี่น้อง หรือเพื่อนบ้าน หรือ บางครอบครัวจำเป็นต้องเข้าโครงการกู้ยืมเพื่อการศึกษาของบุตรจากรัฐบาลก็มี</p>
4	ทำไมภริยาส่วนใหญ่ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน	<p>ภริยาบางรายต้องออกไปทำงานนอกบ้านเพราะมีความจำเป็นทางการเงินเพื่อหาค่าครองชีพมาจุนเจือรายได้ของครอบครัวที่ไม่เพียงพอ ภริยาบางรายออกทำงานนอกบ้านเพื่อส่งเสริมให้ชีวิตความเป็นอยู่ของครอบครัวดีขึ้น และภริยาบางรายทำงานเพราะเป็นประเพณีนิยมปฏิบัติในชุมชน</p>
5	ภริยาได้รับการสั่งสอนและคำแนะนำจากสามีหรือไม่ อย่างไร	<p>ภริยาได้รับการสั่งสอนและคำแนะนำจากสามีน้อยมากและส่วนใหญ่ภริยาได้รับคำสั่งสอนจากผู้อื่นมากกว่าสามี เช่นภริยาออกไปเรียน ณ สถานที่ที่มีการสอนหรือบรรยายศาสนาเป็นประจำ โดยเฉพาะที่มีสภิกคต่างๆโดยสามีพาไปเอง หรือ ภริยาไปพร้อมกับผู้สนใจรายอื่นๆที่อยู่ในชุมชนเดียวกัน บางรายไม่ได้รับการสั่งสอนจากสามีเลย เพราะสามีไม่เอาใจใส่ในหน้าที่อันสำคัญนี้ประกอบกับสามีบางรายไม่มีพื้นฐานด้านวิชาความรู้ทางศาสนาทำให้เกิดความละเลยและบกพร่องในเรื่องนี้อย่างมาก</p>

6	<p>ในครอบครัวมุสลิมมีการดูแลรักษาทรัพย์สินอย่างไร</p>	<p>ในครอบครัวมุสลิมมีการร่วมกันดูแลรักษาทรัพย์สินระหว่างสามีภริยาอย่างดี ครอบครัวบางรายมีการมอบให้ภริยาเป็นผู้รับผิดชอบดูแลรักษาทรัพย์สินในบ้าน ซึ่งหากภริยาต้องการซื้อสิ่งของจำเป็นในครัวเรือนที่มีค่าพอสมควรภริยาจะขออนุญาตจากสามีก่อน สำหรับครอบครัวที่มีฐานะดีจะฝากเงินทองที่สถานการเงินของรัฐ หรือบางรายฝากกับสหกรณ์อิสลามทั้งหมดนี้ขึ้นอยู่กับฐานะการเงินและความต้องการของแต่ละครอบครัว</p>
7	<p>บรรดาภริยามีส่วนร่วมในงานต่างๆที่มีลักษณะการเชื่อมความสัมพันธ์ทางสังคมอย่างไร</p>	<p>ภริยาส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในงานต่างๆที่เป็นกิจกรรมทางสังคมที่มีคุณลักษณะเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างกันเป็นอย่างดีโดยเฉพาะงานศพ งานแต่งงาน รองลงมาคือ งานการกุศลตามความสามารถ และสถานภาพเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละราย บางรายอาจมีส่วนร่วมงานพบปะระหว่างมุสลิมะฮ์ เช่น กิจกรรมเพื่อกระชับความสัมพันธ์ระหว่างมุสลิมะฮ์ และกิจกรรมเพื่อรับฟังการบรรยายเรื่องที่เกี่ยวข้องกับศรัทธา ภิยามางรายมีบทบาทในกลุ่ม หรือ ชมรมแม่บ้าน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าภริยาได้ใช้สิทธินี้ในระดับสูงพอสมควร</p>
8	<p>การเลี้ยงดูบุตรในครอบครัวมุสลิม ใครเป็นผู้รับผิดชอบ และ ใครเป็นผู้มีบทบาทมากที่สุดในการดูแลอบรมบุตรระหว่างสามีภริยา และมีวิธีการดูแลอย่างไร</p>	<p>การเลี้ยงดูบุตรในครอบครัวมุสลิมภริยาเป็นผู้รับผิดชอบมากที่สุดเนื่องจากสามีต้องออกไปทำงานนอกบ้านเพื่อหาค่าครองชีพ ส่วนการดูแลอบรมบุตรนั้นคู่สมรสต่างคู่ได้แบ่งงานที่เหมาะสมกับตนเอง เช่น ภริยาในฐานะเป็นแม่มีบทบาทในบ้านมากกว่าสามี ถ้าเป็นงานนอกบ้าน เช่น การติดตามการเรียน หรือ พฤติกรรมของบุตร สามีในฐานะเป็นพ่อจะเอาใจใส่กับบุตรมากกว่า สำหรับวิธีการดูแลอบรมบุตรนั้น กลุ่มตัวอย่างได้สังเกตและให้</p>

		<p>ความเห็นว่าการดูแลบรมครูมีหลายวิธี เช่น มีการสอน อัครอราน หรือฝากไปเรียนที่บ้านครูผู้สอนอัครอราน ตอนการละหมาด ฝึกให้ถือศีลอด ดักค้อนให้ปฏิบัติศาสนกิจอย่างสม่ำเสมอ ส่งลูกเรียนศาสนาภาคฟิรฎูฮีน (ภาคบังคับ) ในหมู่บ้าน หรือจ้างกอบการศึกษาชั้นประถมแล้วส่วนใหญ่นิยมส่งลูกไปเรียนชั้นมัธยมที่โรงเรียนเอกชนตอนศาสนาอิสลามเพื่อลูกได้เรียนวิชาความรู้ทั้งสองด้าน และมีส่วนน้อยที่ส่งลูกไปเรียนที่ปอนาะ ส่วนในด้านสุขภาพของบุตรภริยาและสามี ร่วมกันการดูแลอย่างใกล้ชิด</p>
9	<p>สิทธิและหน้าที่ของภริยาในด้านใดที่ได้รับการปฏิบัติตามกฎหมายอิสลามอยู่ในระดับสูง ปานกลาง และต่ำ</p>	<p>สิทธิและหน้าที่ของภริยาที่ได้รับการปฏิบัติตามกฎหมายอิสลามอยู่ในระดับต่างๆมีดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สิทธิที่ได้รับการปฏิบัติตามกฎหมายอิสลาม <ul style="list-style-type: none"> -ในระดับสูง ได้แก่ การได้รับค่าอุปการะเลี้ยงดู การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมนอกครัวเรือน -ในระดับปานกลาง ได้แก่ การได้รับการปฏิบัติดี -ในระดับต่ำ ได้แก่ การได้รับการสั่งสอนและแนะนำจากสามี 2. หน้าที่ที่ได้รับการปฏิบัติตามกฎหมายอิสลาม <ul style="list-style-type: none"> -ในระดับสูง ได้แก่ การดูแลบรมบุตร -ในระดับปานกลาง ได้แก่ การปรนนิบัติสามี -ในระดับต่ำ ได้แก่ การดูแลรักษาทรัพย์สินของสามี

10	<p>คู่สมรสบางครัวเรือนในชุมชนอยู่อย่างสงบสุข ไม่มีปัญหาระหว่างสามีภริยา มีความเกี่ยวข้องกับการใช้กฎหมาย อธิษฐานว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ของภริยาในครอบครัวหรือไม่ และเกี่ยวข้องกับมากน้อยเพียงใด</p>	<p>กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นในเรื่องนี้ว่า การที่คู่สมรสบางคู่ในชุมชนอยู่อย่างสงบสุข ไม่มีปัญหาระหว่างสามีภริยา มีความเกี่ยวข้องกับการใช้กฎหมาย อธิษฐานว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ของคู่สมรสเนื่องจากการแบ่งหน้าที่อย่างสมดุลและชัดเจน ต่างคนต่างปฏิบัติหน้าที่ของตนตามความสามารถ ทำให้ปัญหาต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นสามารถหลีกเลี่ยงได้ ซึ่งทั้งหมดนี้เกิดจากความเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ของกันและกัน เมื่อมีปัญหาบางอย่างที่ทำให้กระทบต่อความเป็นอยู่ของคู่สมรส ก็จะมีการร่วมมือแก้ไขด้วยความเข้าใจต่อปัญหาพร้อมกับมีความอดทนต่อสิ่งที่เกิดขึ้น</p>
11	<p>คู่สมรสบางครัวเรือนมีการทะเลาะเบาะแว้งกัน ส่วนมากเกิดจากอะไร และมีทางแก้ไขอย่างไร</p>	<p>กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า การทะเลาะเบาะแว้งระหว่างคู่สมรสเกิดจากหลายสาเหตุด้วยกัน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เกิดจากไม่เข้าใจซึ่งกันและกัน ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่และความรับผิดชอบตามบัญญัติของกฎหมาย อธิษฐาน 2. การไม่พึงพอใจของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งต่อการกระทำของอีกฝ่ายหนึ่ง 3. ใช้อารมณ์โกรธเร็วในการแก้ปัญหาครอบครัว ส่วนการแก้ไขนั้น กลุ่มตัวอย่างมักให้คำตัดสินว่า คู่สมรสจำเป็นต้องเรียนรู้และเข้าใจในหน้าที่ของแต่ละฝ่ายหรือปฏิบัติตามหน้าที่อย่างสม่ำเสมอในขณะที่เดียวกันสามีภริยาต้องมีความอดทนสูงในการดำเนินชีวิตคู่เนื่องจากบางเวลาอาจมีการทดสอบจากอัลลอฮ์ ด้วยปัญหา หรือความเดือดร้อนต่างๆ และอีกประการหนึ่งคู่สมรสต้องมีการขุ่นแค้นและดักเตือนซึ่งกันและกันเพื่อสร้างครอบครัวที่มีแต่ความสงบสุขตามที่ทุกฝ่ายได้ตั้งความหวังไว้

12	<p>การหย่าระหว่างสามีภริยาส่วนมากมักจะเกิดจากสาเหตุอะไร</p>	<p>การหย่าระหว่างสามีภริยาส่วนมากเกิดจากสาเหตุ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ความไม่เข้าใจกัน 2. ความไม่เข้าใจและไม่รู้เรื่องหลักการศาสนา 3. การเข้ากันไม่ได้ หรือ ปรับตัวไม่ได้ของกลุ่มสมรสที่เพิ่งสมรส 4. ขาดความสำนึกถึงวัตถุประสงค์ของการสมรสและความประเสริฐของการอยู่ร่วมกัน 5. เกิดจากปัจจัยทางการเงินสำหรับภริยาที่ให้ความสำคัญเรื่องเงินมากกว่าเรื่องอื่น 6. ความอารมณ์ของแต่ละฝ่ายมากเกินไป
----	---	--

ตอนที่ 8 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความยึดมั่นในหลักการอิสลามและระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของภริยาตามกฎหมายอิสลามของคู่สมรสกับการได้รับจริงซึ่งสิทธิและการปฏิบัติหน้าที่ของภริยาตามกฎหมายอิสลาม

ตอนที่ 8.1 ความสัมพันธ์ระหว่างความยึดมั่นในหลักการอิสลามของคู่สมรสกับการได้รับจริงซึ่งสิทธิของภริยาตามกฎหมายอิสลาม

ตารางที่ 8.1.1 ค่าสหสัมพันธ์ของความเข้มงวดในการละหมาดครบ 5 เวลากับการได้รับจริงซึ่งสิทธิของภริยาตามกฎหมายอิสลาม(การได้รับค่าอุปการะเลี้ยงดูจากสามี การปฏิบัติจากสามี คำแนะนำสั่งสอนจากสามี การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมนอกครัวเรือน)

ความเข้มงวดในการละหมาดครบ 5 เวลา	R	Prob.
การได้รับจริงซึ่งสิทธิของภริยาตามกฎหมายอิสลาม		
1. การได้รับค่าอุปการะเลี้ยงดูจากสามี		
ค่าอุปการะเลี้ยงดูประเภทอาหารกรกิน	.170	.164
ค่าอุปการะเลี้ยงดูประเภทเสื้อผ้าเครื่องใช้	.124	.145
ค่าอุปการะเลี้ยงดู ประเภทที่อยู่อาศัย	.215	.076
2. การได้รับการปฏิบัติดีจากสามี		
การพูดคุยประจำวัน	.434	.000***
การเอาใจใส่ต่อสิทธิต่างๆของภริยา	.518	.000***
การให้กำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของภริยา	.511	.000***
3. การได้รับคำแนะนำสั่งสอนจากสามี		
เรื่องหลักการศรัทธาและการปฏิบัติศาสนกิจประจำวัน	.282	.018*
สิ่งที่ไม่อนุมัติและต้องห้าม ในศาสนาอิสลาม	.238	.047*
เรื่องเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของภริยา	.326	.006**

ตารางที่ 8.1.1 (ต่อ)

ความเข้มงวดในการระดมทุนครบ 5 เวลา	R	Prob.
การได้รับจริงซึ่งสิทธิของภริยาตามกฎหมายอิสลาม		
4. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมนอกครัวเรือน		
การเข้าร่วมงานเลี้ยงต่างๆ	.041	.735
การเข้าร่วมงานพบปะมุสลิมะฮ์	.276	.021*
การไปเยี่ยมเยือนผู้ป่วย	.126	.300
การเข้าร่วมในงานศพ	.218	.072
*** Prob = .001 ** Prob = .01 * Prob = .05		

จากตารางที่ 8.1.1 แสดงให้เห็นว่า ความเข้มงวดในการระดมทุนครบ 5 เวลา มีความสัมพันธ์กับการได้รับจริงซึ่งสิทธิของภริยาตามกฎหมายอิสลามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ได้แก่ การขูดจางประจำวัน การเอาใจใส่ต่อสิทธิภริยา การได้รับกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของภริยา มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การได้รับคำแนะนำสั่งสอนจากสามี เรื่องหลักการศรัทธาและการปฏิบัติศาสนกิจประจำวัน การได้รับคำแนะนำสั่งสอนจากสามี ในสิ่งที่อนุวัติและต้องห้ามในศาสนาอิสลาม การได้รับคำแนะนำสั่งสอนจากสามีเรื่องเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของภริยา การเข้าร่วมงานพบปะมุสลิมะฮ์

ตารางที่ 8.1.2 ค่าสหสัมพันธ์ของความเข้มงวดในการถือศีลตอในเคื่อนระมาออนกับการได้รับจริงซึ่งสิทธิของภริยาตามกฎหมายอิสลาม (การได้รับคำอุปการะเลี้ยงดูจากสามี การปฏิบัติจากสามี ค่าแนะนำสั่งสอนจากสามี การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมนอกครัวเรือน)

ความเข้มงวดในการถือศีลตอในเคื่อนระมาออน	R	Prob.
การได้รับจริงซึ่งสิทธิของภริยาตามกฎหมายอิสลาม		
1. การได้รับคำอุปการะเลี้ยงดูจากสามี		
คำอุปการะเลี้ยงดูประเภทอาหารการกิน	.179	.140
คำอุปการะเลี้ยงดูประเภทเสื้อผ้าเครื่องใช้	.125	.307
คำอุปการะเลี้ยงดูประเภทที่อยู่อาศัย	.265	.028*
2. การได้รับการปฏิบัติดีจากสามี		
การพูดจาประจำวัน	.495	.000***
การเอาใจใส่ต่อสิทธิต่างๆของภริยา	.563	.000***
การให้กำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของภริยา	.456	.000***
3. การได้รับคำแนะนำสั่งสอนจากสามี		
เรื่องหลักการศรัทธาและการปฏิบัติศาสนกิจที่จำเป็น	.272	.023*
สิ่งที่ยุมนิติและค้องห้ามในศาสนาอิสลาม	.213	.076
เรื่องสิทธิและหน้าที่ของภริยา	.214	.076
การได้รับจริงซึ่งสิทธิของภริยาตามกฎหมายอิสลาม		
4. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมนอกครัวเรือน		
การเข้าร่วมงานเลี้ยงต่างๆ	.108	.377
การเข้าร่วมงานพบปะมุสลิมะฮ์	.303	.011**
การไปเยี่ยมเยือนผู้ป่วย	.153	.207
การเข้าร่วมงานศพ	.225	.064

***Prob = .001 ** Prob = .01 * Prob = .05

จากตารางที่ 8.1.2 แสดงให้เห็นว่า ความเข้มงวดในการถือศีลอคในเดือนเราะมาฎอนมีความสัมพันธ์กับการได้รับจริงซึ่งสิทธิของภริยาตามกฎหมายอิสลามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001 ได้แก่ การได้รับการชูกษาประจำวัน การได้รับการเอาใจใส่ต่อสิทธิต่างๆของภริยา การได้รับความใส่ใจในการปฏิบัติหน้าที่ของภริยา มีความสัมพันธ์ทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ได้แก่ การเข้าร่วมงานศพปะมุสลิมะฮฺ มีความสัมพันธ์ทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ การได้รับคำอุปการะเลี้ยงดูจากสามีประเภทที่อยู่อาศัย การได้รับคำแนะนำสั่งสอนจากสามี เรื่องหลักการศรัทธาและการปฏิบัติศาสนกิจที่จำเป็น

ตารางที่ 8.1.3 ค่าสหสัมพันธ์ของการปฏิบัติหน้าที่ต่อครอบครัวอย่างสมบูรณ์กับการได้รับจริงซึ่งสิทธิของภริยาตามกฎหมายอิสลาม (การได้รับค่าอุปการะเลี้ยงดูจากสามี การปฏิบัติจากสามี คำแนะนำสั่งสอนจากสามี การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมนอกครัวเรือน)

การปฏิบัติหน้าที่ต่อครอบครัวอย่างสมบูรณ์	R	Prob.
การได้รับจริงซึ่งสิทธิของภริยาตามกฎหมายอิสลาม		
1. การได้รับค่าอุปการะเลี้ยงดูจากสามี		
ค่าอุปการะเลี้ยงดูประเภทอาหารการกิน	.109	.373
ค่าอุปการะเลี้ยงดูประเภทเสื้อผ้าเครื่องใช้	.180	.138
ค่าอุปการะเลี้ยงดูประเภทที่อยู่อาศัย	.125	.307
2. การได้รับการการปฏิบัติดีจากสามี		
การชู้ดจาประจำวัน	.307	.012**
การเอาใจใส่ต่อสิทธิต่างๆของภริยา	.482	.000***
การให้กำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของภริยา	.314	.009**
3. คำแนะนำสั่งสอน		
เรื่องหลักศรัทธาและการปฏิบัติศาสนกิจที่จำเป็น	.247	.039*
สิ่งที่ไม่อนุมัติและต้องห้ามในศาสนาอิสลาม	.158	.191
เรื่องสิทธิและหน้าที่ของภริยา	.309	.009**
4. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมนอกครัวเรือน		
การเข้าร่วมงานเลี้ยงต่างๆ	.110	.370
การร่วมงานพบปะมุสลิมะฮ์	.246	.040*
การไปเยี่ยมเยียนผู้ป่วย	.088	.470
การเข้าร่วมงานศพ	.144	.238

***Prob = .001 ** Prob =.01 * Prob =.05

จากตารางที่ 8.1.3 แสดงให้เห็นว่า การปฏิบัติหน้าที่ต่อครอบครัวอย่างสมบูรณ์มีความสัมพันธ์กับการ ได้รับจริงซึ่งสิทธิของภริยาตามกฎหมายอิสลามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ได้แก่ การได้รับการเอาใจใส่ค่อสิทธิต่างๆของภริยา มีความสัมพันธ์ทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.01 ได้แก่ การได้รับการชูดจาประจำวัน การได้รับการให้กำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของภริยา มีความสัมพันธ์ทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.05 ได้แก่ การได้รับคำแนะนำตั้งสอนจากสามีเรื่องหลักศรัทธาและการปฏิบัติศาสนกิจที่จำเป็น การได้รับคำแนะนำตั้งสอนจากสามีเรื่องสิทธิและหน้าที่ของภริยา การร่วมงานหบปะมุสลิมะฮ์